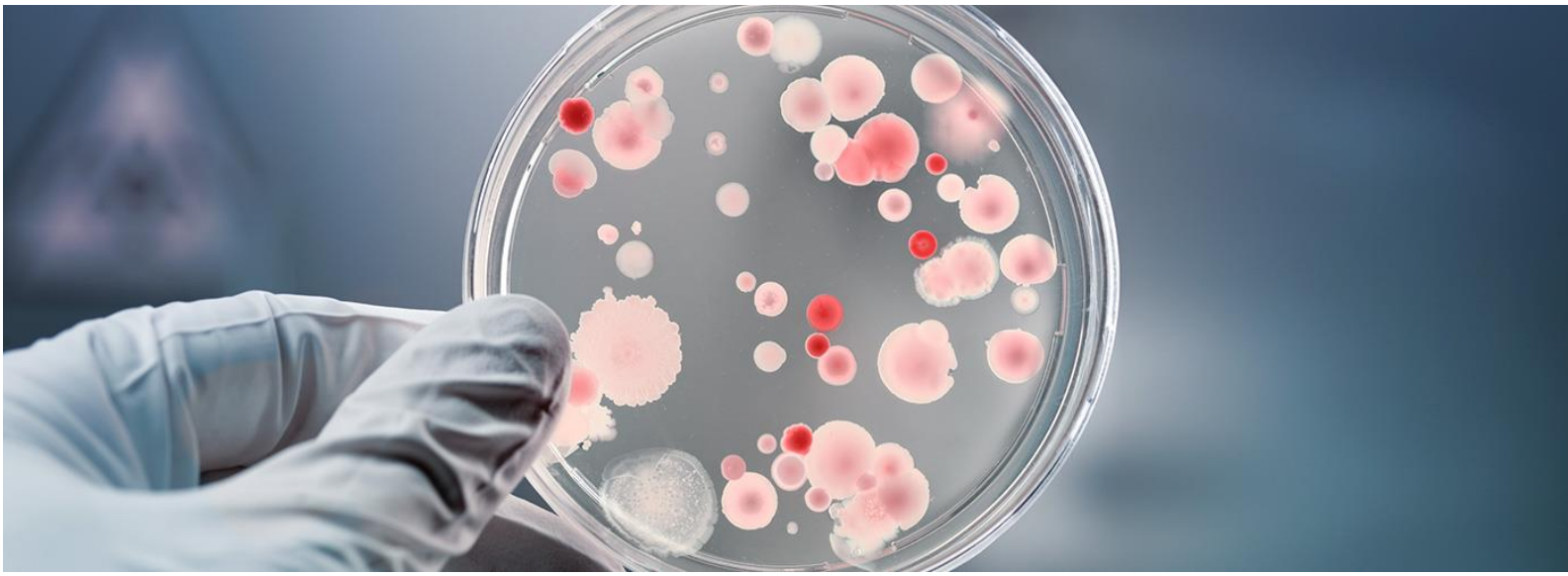
JAARVERSLAG 2023

Stichting Werkgroep Antibioticabeleid

Stichting Werkgroep Antibioticabeleid

SWAB - Stichting Werkgroep Antibioticabeleid

P/A Afdeling Infectieziekten, C5-P t.a.v. SWAB, Leids Universitair Medisch Centrum | Postbus 9600 | 2300 RC Leiden
E secretariaat@swab.nl | **W** www.swab.nl | KvK nr. 41261401 | BTW nr. NL805635002B01 | IBAN NL89RABO0147600928

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

Stichting Werkgroep Antibioticabeleid

JAARVERSLAG 2023

SWAB

1.2E

Versiedatum: 20 november 2024
Versienummer: 1.2Extern
Verantwoordelijk voor vaststelling: Bestuur SWAB
Contactpersoon: S. Najaf, beleidsmedewerker

Inhoud

1) Voorwoord 2

1.1 Verantwoording jaarverslag en vaststelling 2

2) Jaarverslag 3

2.1 Algemeen 3

2.1.1 Profiel van de Stichting (doelstelling en werkwijze) 3

2.1.2 Samenstelling dagelijks bestuur, deelnemersraad, en vergaderingen 7

2.1.3 Werkgroep samenstelling en vergaderingen 8

2.2 Activiteiten in 2023 2

2.2.1 Ontwikkelen van Richtlijnen Antibioticabeleid 2

- Deelactiviteit A1 - Ontwikkelen van richtlijnen m.b.t. antibioticabeleid en beschikbaar maken en houden van adviezen en richtlijnen betreffende antibioticabeleid. 2

2.2.2 Antimicrobial Stewardship 4

- Deelactiviteit B1 - Antimicrobial Stewardship 4
- Deelactiviteit B2 - Communicatie Resistentie en Antibioticabeleid. 5

2.2.3 Werkgroep Surveillance Antibioticaresistentie 7

- Deelactiviteit C1 - Coördinatie van Werkgroep surveillance antibioticaresistentie. 7

2.2.4 Werkgroep Surveillance Antibioticagebruik in Nederland 8

- Deelactiviteit D1 - Surveillance Antibioticagebruik in Nederland. 8

2.2.5 Beleid & bestuur 9

- Deelactiviteit E1 - Activiteiten dagelijks bestuur en de organisatie van de Stichting. 9

2.2.6 NethMap 11

- Deelactiviteit F1 - Eindredactie NethMap tezamen met CIb 11

3) Samenvatting & milestones: terugblik en vooruitkijken naar de nabije toekomst 12

4) Bijlagen 14

- Bijlage A - Bijzondere activiteiten & prestaties in 2023 14
- Bijlage B - Aankondiging A-team meeting & SWAB-symposium op 29 juni 2023 14
- Bijlage C - Aankondiging SWAB-webinar op 22 november 2023 14

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

1) Voorwoord

1.1 Verantwoording jaarverslag en vaststelling

In het jaarverslag 2023 verantwoordt de Stichting Werkgroep Antibioticabeleid (SWAB) zich over de uitgevoerde taken. Uitgangspunt voor deze verantwoording is de begroting van de Stichting voor 2023. De tekst is samengesteld door het dagelijks bestuur, aangevuld met informatie en beschrijvingen geleverd door de werkgroepen. De coördinatie van de totstandkoming van het jaarverslag werd uitgevoerd door de secretaris en beleidsmedewerker van de Stichting.

Op 29 oktober 1996 werd de SWAB opgericht met het vaststellen van de 1e statuten op initiatief van de Vereniging voor Infectieziekten, de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie en de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuisapothekers. De vroege herkenning van de noodzaak om met verschillende specialismen de handen ineen te slaan en richtlijnen te maken, antibioticagebruik en resistentie te monitoren en 'Antimicrobial Stewardship' te bedrijven, hebben sinds die tijd veel positieve effecten gehad. Daarbij is ook de inzet van nauw betrokken specialismen zoals de kindergeneeskunde en intensieve zorg, en later ook - onder andere - de aansluiting van dierenartsen, huisartsen en langdurige zorg, van groot belang geweest. Op dit moment dragen meer dan 150 professionals actief bij aan de werkzaamheden van de SWAB. Denk daarbij aan deelname aan richtlijncommissies, het up-to-date houden van het SWAB-ID, betrokkenheid bij de organisatie van de A-teams en in toenemende mate ook veel ad hoc taken zoals behandeladviezen en adviesdocumenten m.b.t. actuele en urgente vraagstellingen omtrent de statutaire doelstellingen van de Stichting.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2) Jaarverslag

2.1 Algemeen

2.1.1 Profiel van de Stichting (doelstelling en werkwijze)

De Stichting Werkgroep Antibiotica Beleid (SWAB) is in 1996 opgericht op initiatief van de Vereniging voor Infectieziekten (VIZ), de Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie (NVMM) en de Nederlandse Vereniging voor Ziekenhuisapothekers (NVZA). Inmiddels is de vertegenwoordiging uitgebreid met meerdere verenigingen, en heeft de Nederlandse Internisten Vereniging (NIV), vertegenwoordigd door de Nederlandse Vereniging voor Internist-Infectiologen (NVII), de VIZ vervangen. De Stichting bestaat uit een dagelijks bestuur, een deelnemersraad en meerdere werkgroepen. Zie hoofdstuk 2.1.2 en 2.1.3 voor de samenstelling van het dagelijks bestuur, deelnemersraad, agendaleden en werkgroepen.

De SWAB beoogt het rationeel gebruik van antimicrobiële middelen in Nederland verder te ontwikkelen teneinde de kwaliteit van zorg verder te verbeteren, de duurzame inzet van deze middelen te borgen, en onnodige resistentievorming tegen te gaan.

De doelstellingen van de Stichting zijn:

1. De resistentie van micro-organismen tegen antimicrobiële middelen te beheersen en zo mogelijk terug te dringen door middel van een doelmatig antibioticagebruik, en daardoor bij te dragen aan de verantwoorde en kwalitatief optimale zorg voor patiënten nu en in de toekomst.
2. En verder al hetgeen hiermee in de ruimste zin verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De Stichting tracht dit doel onder meer te bereiken door de kwaliteit en doelmatigheid van het antibioticagebruik in Nederland en daarbuiten te bevorderen, waarbij de Stichting zich zal richten op de volgende hoofdactiviteiten:

- Het al dan niet in samenwerking met andere organisaties voorbereiden en op schrift stellen van consensusrichtlijnen voor het antibioticabeleid in Nederland en daarbuiten;
- Het stimuleren van en bijdragen aan surveillance-activiteiten ten aanzien van de resistentieontwikkelingen onder pathogene micro-organismen en van de omvang van antibioticagebruik bij mensen, dieren en planten;
- Het evalueren van de kwaliteit van het gebruik van antimicrobiële middelen in Nederland en daarbuiten;
- Het bevorderen van de implementatie van richtlijnen en voorschriften ten aanzien van het gebruik van antimicrobiële middelen;
- Het bijdragen aan de informatievoorziening en educatie ten aanzien van het voorkomen van antibioticaresistentie in relatie tot het gebruik van deze geneesmiddelen door middel van het organiseren van symposia, het opzetten en beheren van een databank met betrekking tot dit onderwerp en andere activiteiten die dit doel kunnen dienen;
- Het stimuleren van en bijdragen aan wetenschappelijk onderzoek naar de relaties tussen antibioticagebruik en het ontstaan dan wel de verspreiding van resistente micro-organismen en hun resistentiemechanismen.

De Stichting heeft geen commerciële doelen en beoogt niet het maken van financiële /economische winst.

Om de kwaliteit en de doelmatigheid van het voorschrijven van antibiotica te bevorderen, richt de SWAB zich op onderstaande activiteiten. De plannen en activiteiten van het lopende jaar zijn terug te vinden in de jaarplanning en het draaiboek, de uitgevoerde activiteiten van de afgelopen jaren zijn weergegeven in het jaarverslag. Om onze doelstellingen adequaat uit te kunnen voeren moet er veel werk verzet worden door het bestuur, deelnemersraad, agendaleden en diverse werkgroepen. De kernactiviteiten zijn ondergebracht in de diverse werkgroepen met ieder hun eigen doelstelling en verantwoordelijkheden. Klik hier om naar de actuele samenstelling te gaan.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

❖ Antimicrobial Stewardship

De SWAB ondersteunt de implementatie van Antimicrobial Stewardshipprogramma's, tot nu toe vooral gericht op de Nederlandse ziekenhuizen. De huidige SWAB-werkgroep 'Antimicrobial Stewardship' faciliteert A-teams in de Nederlandse ziekenhuizen in hun taak om de kwaliteit van antimicrobiële middelen te meten en te verbeteren. Concreet gebeurt dit door verschillende activiteiten, waaronder het verzorgen van scholing, het beschikbaar stellen van praktische informatie, het stimuleren van de uitwisseling van 'best practices' tussen ziekenhuizen en het helpen bij het verkrijgen van spiegelinformatie over de kwaliteit van het gebruik van antimicrobiële middelen. Tevens heeft de SWAB in samenwerking met de Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) een werkgroep 'Antimicrobial Stewardship in de eerste lijn' opgericht. Klik hier om naar de SWAB-webpagina voor Antimicrobial Stewardship te gaan.

❖ Educatie & nascholing

De SWAB organiseert en ondersteunt onderwijs voor medische professionals op het gebied van adequaat en doelmatig antibioticagebruik. Door de kwaliteit van het antibioticagebruik in Nederland te optimaliseren, streeft zij er naar een bijdrage te leveren aan de beheersing van resistentie-ontwikkeling en aan kostenbeperking. Accreditatie voor dit onderwijs wordt aangevraagd bij de beroepsverenigingen van de betrokken doelgroepen. Klik hier om naar de SWAB-webpagina voor Educatie & Nascholing te gaan.

Nascholing georganiseerd door de SWAB

- SWAB-symposium (éénmaal per jaar)
- SWAB-webinar tijdens de World Antimicrobial Awareness Week (éénmaal per jaar)
- Nationale SWAB A-team meeting (éénmaal per jaar)
- Deskundige Antimicrobial Stewardship (DAS) bijeenkomst (éénmaal per jaar)

Onderwijs georganiseerd in nauwe samenwerking met de SWAB

- SWAB Basismodule Antibioticagebruik (1 dag)
- Cursus Antibioticagebruik in de Praktijk (3 dagen)
- ESCMID-SWAB Antimicrobial Stewardship Postgraduate Course – Basic Module (5 dagen).
  Deze scholing heeft de Internationale Masterclass Antibiotic Stewardship vervangen.

❖ NethMap

NethMap is een jaarlijks rapport dat een overzicht geeft van de stand van zaken met betrekking tot het gebruik van antibiotica en resistentie daartegen in de meest voorkomende en voor de mens ziekmakende bacteriën en schimmels in Nederland. NethMap wordt gezamenlijk uitgegeven met MARAN (**M**onitoring of **A**ntimicrobial **R**esistance and Antibiotic Usage in **A**nimals in the **N**etherlands), waarin de gegevens t.b.v. de dierhouderij worden gerapporteerd. De eindredactie van NethMap wordt gevormd door een vertegenwoordiger van het CIb (RIVM) en een vertegenwoordiger van de SWAB. Tezamen vormt dit de geïntegreerde rapportage t.a.v. resistentie en gebruik bij mens en dier in Nederland. Klik hier om naar de SWAB-webpagina voor NethMap te gaan.

❖ Richtlijnen

De SWAB ontwikkelt richtlijnen voor het doelmatig gebruik van antimicrobiële middelen voor volwassenen in het ziekenhuis met als doel het antibioticabeleid te optimaliseren en bijkomend een bijdrage te leveren aan kosteneffectiviteit en de beheersing van resistentieontwikkeling. De richtlijnen dienen als leidraad voor de commissies die antibioticaformularia opstellen in ziekenhuizen. Voor de huisartsenpraktijk zijn er aparte

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

richtlijnen door de beroepsgroep zelf opgesteld (NHG-Richtlijnen). Klik hier om naar de webpagina van de SWAB-richtlijnen te gaan.

- **Surveillance antibioticagebruik**

Surveillance van antibioticagebruik omvat het verzamelen, interpreteren en verspreiden van gegevens over antibioticagebruik. Inzicht in het gebruik van antibiotica is nodig om het verband tussen resistentieontwikkeling en antibioticagebruik te kunnen bestuderen. Binnen de SWAB is de Werkgroep Surveillance Antibioticagebruik opgericht. Deze werkgroep heeft tot doel een structurele surveillance van humaan antibioticagebruik in Nederland te organiseren en het antibioticagebruik te interpreteren. Het betreft de surveillance van antibioticagebruik in de extramurale- en intramurale sector. Klik hier om naar de SWAB-webpagina Surveillance Antibioticagebruik te gaan.

- **Surveillance antibioticaresistentie/Commissie Richtlijnen Gevoeligheidsbepalingen/National Antimicrobial Susceptibility Testing Committee (CRG/NAC)**

Surveillance van antibioticaresistentie is het doorlopend verzamelen en analyseren van gegevens over resistentie van micro-organismen tegen antimicrobiële middelen. De laboratoria waar de kweken van patiënten met infecties worden verwerkt, houden bij welke bacteriën veel voorkomen en voor welke antibiotica ze gevoelig zijn. Zo kan worden opgemerkt welke bacteriën ongevoelig worden voor welke middelen en of er infecties voorkomen met andere bacteriën. Met deze gegevens kunnen maatregelen genomen worden om antibioticaresistentie te voorkomen en kunnen artsen het juiste antibioticum voorschrijven. Door de voortdurende terugkoppeling kan het effect van de genomen maatregelen beoordeeld worden. In 1997 heeft de SWAB de werkgroep Surveillance Antibioticaresistentie opgericht. Deze werkgroep heeft tot doel het stimuleren en coördineren van resistentiesurveillance programma's en het bijdragen aan de informatievoorziening over resistentieontwikkeling. Klik hier om naar de SWAB-webpagina Surveillance Antibioticaresistentie/ Commissie Richtlijnen Gevoeligheidsbepalingen/National Antimicrobial Susceptibility Testing Committee (CRG/NAC).

- **SWAB-ID**

Sinds juni 2006 is SWAB-ID, het nationale elektronische antibioticaboekje van de SWAB, toegankelijk via www.swab-id.nl. Hierin worden adviezen gegeven voor therapie en profylaxe van de gangbare infectieuze ziektebeelden, en waarin ook de belangrijkste eigenschappen van alle antimicrobiële middelen te vinden zijn. De antibiotische adviezen per ziektebeeld zijn zoveel mogelijk gebaseerd op bestaande, nationale, evidence-based richtlijnen. Het SWAB-ID bevat derhalve de geaggregeerde kennis betreffende de te voeren antimicrobiële behandeling in Nederland. Middels het nationale elektronische antibioticaboekje is deze kennis overal, ongelimiteerd en kosteloos beschikbaar. Naast een deel voor volwassen patiënten is er ook een deel voor kinderen. Het kinderdeel is samengesteld door de werkgroep antibioticabeleid bij kinderen, onderdeel van de sectie pediatrische infectieziekten en immunologie (SPII) van de Nederlandse Vereniging voor Kindergeneeskunde (NVK). De werkgroep werkt aan het ontwikkelen en up-to-date houden van het web-based nationale antibioticaboekje SWAB-ID ten behoeve van intramurale toepassing, met als doel het antibioticabeleid te optimaliseren. Klik hier om naar de SWAB-webpagina voor het SWAB-ID te gaan.

- **SWAB-affiliatie**

De SWAB stimuleert onderzoek op het gebied van antibiotica. Nederlandse onderzoeksprojecten op dit gebied kunnen door de SWAB met haar expertise en netwerk ondersteund worden. De SWAB heeft geen eigen budget voor financiering van onderzoeksprojecten.

- **SWAB-adviezen over actuele antibioticabeleid vraagstukken**

Regelmatig brengt de SWAB-adviezen uit over actuele antibioticabeleid en actuele vraagstukken.
Deze vraagstukken komen niet zelden voort uit plots ontstane tekorten aan antibiotica, of nieuwe inzichten in de diagnostiek en behandeling van infectieziekten. Adviezen worden zorgvuldig samengesteld door

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

experts in overleg met het dagelijks bestuur en gecommuniceerd via onze website. Vanaf het begin van de COVID-19-pandemie in Nederland heeft de SWAB de coördinatie, inhoudelijke samenstelling en communicatie van de adviezen t.a.v. de medicamenteuze behandeling voor patiënten met COVID-19 op zich genomen. De FMS werd als partner hierin betrokken en de redactiegroep werd uitgebreid om een nog bredere expertise op te nemen. Het leidraaddocument is in vrijwel alle Nederlandse ziekenhuizen de basis voor het medicamenteuze beleid en is in samenwerking met het CIB, NVZA, NVMM, NVII, NVIC, NVK, NVALT en de FMS opgesteld. Klik hier om naar de SWAB-webpagina te gaan met een overzicht van de meest recente *SWAB-adviezen.*

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2.1.2 Samenstelling dagelijks bestuur, deelnemersraad, en vergaderingen

❖ **Het dagelijks bestuur**

- Prof. dr. M.G.J. de Boer, voorzitter, internist-infectioloog (NIV), LUMC te Leiden
- Prof. dr. B.N.M. Sinha, secretaris, arts-microbioloog (NVMM), UMCG te Groningen
- dr. P.D. van der Linden, penningmeester, ziekenhuisapotheker/klinisch-epidemioloog (NVZA), Tergooi MC te Hilversum

❖ **Deelnemersraad**

- drs. J.H. Baltink, poliklinisch apotheker, Radboudumc te Nijmegen
- dr. L.C. van Balen, arts-microbioloog (NVMM), MUMC te Maastricht
- dr. C.H.S.B. van den Berg, intensivist/internist-infectioloog (NVIC), UMCG te Groningen
- dr. E.M. Broens, veterinair microbioloog/dierenarts (KNMvD), Universiteit Utrecht te Utrecht
- dr. G.J.A. Driessen (tot 13 april 2023), kinderarts-infectioloog/immunoloog (NVK), Juliana kinderziekenhuis te Den Haag
- dr. M.B. Ekkelenkamp, arts-microbioloog (NVMM), UMCU te Utrecht
- dr. E.M.W. van de Garde (tot 29 juni 2023), UHD, ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog/epidemioloog (NVZA), St Antonius te Nieuwegein/Utrecht
- dr. R.M. van Hest (vanaf 15 september 2023), ziekenhuisapotheker (NVZA), Amsterdam UMC te Amsterdam
- Prof. dr. B.C.P. Koch, ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog (NVZA), Erasmus MC te Rotterdam
- dr. E. Kolwijck, arts-microbioloog (NVMM), Jeroen Bosch Ziekenhuis te ’s-Hertogenbosch
- drs. M.C.M. Loogman (vanaf 13 april 2023), huisarts te Woerden & senior wetenschappelijk medewerker NHG
- dr. S. Natsch, (tot 29 juni 2023) ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog (NVZA), Radboudumc te Nijmegen
- dr. J. ten Oever, internist-infectioloog (NIV), Radboudumc te Nijmegen
- dr. K.C.E. Sigaloff, internist-infectioloog (NIV), Amsterdam UMC te Amsterdam
- Prof. dr. D. Touw, ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog (NVZA), UMCG te Groningen
- Prof. dr. A. Verbon, internist-infectioloog (NIV), UMC Utrecht te Utrecht
- Prof. dr. Th.J.M. Verheij (tot 13 april 2023), huisarts (NHG), UMCU te Utrecht
- dr. N.J. Verkaik, arts-microbioloog (NVMM), Erasmus MC te Rotterdam
- dr. C.L. Vermont (vanaf 13 april 2023), kinderarts-infectioloog/immunoloog (NVK), Erasmus MC Sophia te Rotterdam
- dr. T.F.W. Wolfs, kinderarts-infectioloog/immunoloog (NVK), UMCU te Utrecht
- dr. M.E. Wolfswinkel, internist-infectioloog (NIV), Maastricht UMC te Maastricht

❖ **Agendaleden**

- Dhr. S. Brouwer, apotheker, KNMP te Den Haag
- Prof. dr. C.M.P.M. Hertogh, hoogleraar ouderengeneeskunde (Verenso)
- dr. J. Kabel, senior beleidsadviseur, RIVM te Bilthoven
- dr. A.E. Muller, arts-microbioloog (NVMM), voorzitter Commissie Richtlijnen Gevoeligheidsbepalingen/National Antimicrobial Susceptibility Testing Committee (CRG/NAC), Haaglanden Medisch Centrum te Den Haag
- Prof. dr. J.M. Prins, internist-infectioloog (NIV), voorzitter SWAB Commissie richtlijnen, Amsterdam UMC te Amsterdam

❖ **Beleidsmatige ondersteuning**

- drs. S. Najaf

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

❖ **Secretariële ondersteuning**
- Mw. C. van der Linden-Wusten

Vergaderingen van de deelnemersraad met het dagelijks bestuur vonden plaats op:
- 02 februari 2023
- 13 april 2023
- 29 juni 2023
- 15 september 2023
- 07 december 2023

Vergaderingen van het dagelijks bestuur vonden plaats op:
- 10-01-2023
- 24-01-2023
- 07-02-2023
- 21-02-2023
- 07-03-2023
- 21-03-2023
- 04-04-2023
- 25-04-2023
- 16-05-2023
- 30-05-2023
- 13-06-2023
- 04-07-2023
- 22-08-2023
- 05-09-2023
- 19-09-2023
- 05-10-2023
- 24-10-2023
- 16-11-2023
- 30-11-2023
- 14-12-2023

Voor vergaderingen van het dagelijks bestuur met stakeholders: zie hoofdstuk 2.2.5 bij deelactiviteit E1.

2.1.3 Werkgroep samenstelling en vergaderingen

❖ **Commissie Richtlijnen**
- Prof. dr. J.M. Prins, voorzitter, internist-infectioloog, Amsterdam UMC te Amsterdam
- dr. C.H.S.B. van den Berg, vicevoorzitter, intensivist/internist-infectioloog, UMC Groningen te Groningen
- dr. A. van der Bij, arts-microbioloog, Diakonessenhuis te Utrecht
- Prof. dr. M.G.J. de Boer, vanaf 01 februari 2023, internist-infectioloog, LUMC te Leiden
- dr. B.C.P. Koch, ziekenhuisapotheker, Erasmus MC te Rotterdam
- dr. S.P. van Mens, vanaf 1 juli 2023, arts-microbioloog, Maastricht UMC te Maastricht

Vergaderingen vonden plaats op:
- 21 februari 2023
- 09 mei 2023
- 29 augustus 2023
- 20 november 2023

❖ **NethMap eindredactie**
- dr. E. Kolwijck, arts-microbioloog, Jeroen Bosch Ziekenhuis te Den Bosch
- dr. ir. S.C. de Greeff, epidemioloog, RIVM te Bilthoven
- dr. A.F. Schoffelen, internist-infectioloog, RIVM te Bilthoven

Vergaderingen vonden plaats op:
- 12 januari 2023
- 19 september 2023
- 19 oktober 2023
- 21 december 2023

❖ **Redactieraad SWAB-ID**
- Prof. dr. J.M. Prins, voorzitter, internist-infectioloog, Amsterdam UMC te Amsterdam
- dr. T.F.W. Wolfs, vicevoorzitter, kinderarts-infectioloog/immunoloog, UMC Utrecht te Utrecht
- dr. H.I. Bax, internist-infectioloog, Erasmus MC te Rotterdam

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

- dr. N. Jager, ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog, Radboudumc te Nijmegen
- drs. E. de Jong, arts-microbioloog, Slingeland Ziekenhuis te Doetinchem
- dr. M.M.C. Lambregts, internist-infectioloog, LUMC te Leiden
- dr. M.A. Leverstein-van Hall, arts-microbioloog, Alrijne Ziekenhuis, Leiderdorp
- dr. P.D. van der Linden, ziekenhuisapotheker/klinisch-epidemioloog, Tergooi MC te Hilversum
- dr. D.C. Melles, arts-microbioloog, Meander Medisch Centrum te Amersfoort
- dr. S. Natsch, tot 1 juli 2023, ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog, Radboudumc te Nijmegen
- drs. F.W. Sebens, arts-microbioloog, LabMicta te Hengelo

Vergaderingen vonden plaats op:

- 02 oktober 2023

❖ **Werkgroep Antimicrobial Stewardship**

- dr. J. ten Oever, voorzitter, internist-infectioloog, Radboudumc te Nijmegen
- dr. K.C.E. Sigaloff, vicevoorzitter, internist-infectioloog, Amsterdam UMC te Amsterdam
- dr. M.A.H. Berrevoets, internist-infectieloog, Elisabeth Tweesteden ziekenhuis te Tilburg
- I. Groothuis, tot 1 januari 2023, verpleegkundige, Antonius ziekenhuis te Sneek
- dr. R.M. van Hest, ziekenhuisapotheker, Amsterdam UMC te Amsterdam
- Prof. dr. M.E.J.L. Hulscher, Hoogleraar Kwaliteit van zorg voor infectieziekten, Radboudumc te Nijmegen
- dr. P.D. van der Linden, ziekenhuisapotheker/klinisch-epidemioloog, Tergooi MC te Hilversum
- dr. M.H. Nabuurs-Franssen, arts-microbioloog, Canisius-Wilhelmina Ziekenhuis te Nijmegen
- Y. den Ouden, Deskundige Antimicrobial Stewardship (DAS), Rijnstate te Arnhem
- Prof. dr. J.M. Prins, internist-infectioloog, Amsterdam UMC te Amsterdam
- dr. N. Roescher, tot 1 juni 2023, arts-microbioloog, St Antonius te Nieuwegein/Utrecht
- dr. J. Schouten, internist-intensivist, Radboudumc te Nijmegen
- Prof. dr. B. Sinha, arts-microbioloog, UMC Groningen te Groningen
- dr. J.E.M. de Steenwinkel, tot 1 maart 2023, arts-microbioloog, Erasmus MC te Rotterdam
- D. Struik, verpleegkundig specialist infectieziekten, Maasstad Ziekenhuis te Rotterdam
- Prof. dr. A. Verbon, internist-infectioloog, UMC Utrecht te Utrecht
- dr. T.F.W. Wolfs, kinderarts-infectioloog/immunoloog, UMC Utrecht te Utrecht
- dr. E. Yusuf, arts-microbioloog, Erasmus MC te Rotterdam
- De werkgroep krijgt ondersteuning in haar werkzaamheden van drs. M.M.C. Hendriks, internist-infectioloog i.o., Radboudumc te Nijmegen

Vergaderingen vonden plaats op:

- 23 januari 2023
- 22 juni 2023
- 30 november 2023

❖ **Werkgroep Antimicrobial Stewardship in de huisartsenpraktijk**

- drs. M. Loogman, voorzitter, huisarts te Woerden en senior wetenschappelijk medewerker NHG
- drs. M.C. van den Ham, vicevoorzitter, huisarts te Veghel en wetenschappelijk medewerker NHG
- dr. T. N. Platteel, huisarts te Tiel, onderzoeker en assistent professor UMC Utrecht
- drs. M. Sijbom, huisarts te Den Haag en onderzoeker LUMC/Campus Den Haag
- dr. J. M. Lankelma, arts-microbioloog bij eerstelijnsdiagnostiek Comicro
- drs. S.K. Marwat, apotheker te Rijen
- dr. S.P. Keijmel, internist-infectioloog, Bernhoven Ziekenhuis te Uden
- dr. A.W. van der Velden, onderzoeker en assistent professor te UMC Utrecht

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

❖ **Werkgroep Surveillance antibioticagebruik**

- J.H. Baltink, Msc, voorzitter, poliklinisch apotheker, Radboudumc te Nijmegen
- dr. S. Natsch, vicevoorzitter, ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog, Radboudumc te Nijmegen
- drs. B.J.C. Hendriks, ziekenhuisapotheker, LUMC te Leiden
- dr. V.C. Harris, UHD Infectious Diseases and Global Health, Amsterdam UMC te Amsterdam
- drs. P.A.G. de Klaver, ziekenhuisapotheker, Máxima Medisch Centrum te Eindhoven
- dr. T.B.Y. Liem, tot 1 juli 2023, ziekenhuisapotheker/klinisch farmacoloog, UMC Utrecht te Utrecht
- dr. P.D. van der Linden, ziekenhuisapotheker/klinisch-epidemioloog, Tergooi MC te Hilversum
- drs. M. Lourens, openbaar apotheker, Malden
- drs. A.E. Nieman, arts-microbioloog, Microvida, Jeroen Bosch Ziekenhuis te 's-Hertogenbosch
- drs. M.M.B. Roukens, wetenschappelijk medewerker, Radboudumc te Nijmegen
- dr. A.H.M. de Vries Schultink, vanaf 1 juli 2023, ziekenhuisapotheker, UMC Utrecht te Utrecht
- drs. M. Sijbom, huisarts te Voorburg en onderzoeker LUMC te Leiden
- dr. A.W. van der Velden, UHD Molecular Biology in Medical Sciences, UMC Utrecht te Utrecht

Vergaderingen vonden plaats op:

- 30 februari 2023
- 04 juli 2023

❖ **Werkgroep Surveillance Antibioticaresistentie en Commissie Richtlijnen Gevoeligheidsbepalingen/National Antimicrobial Susceptibility Testing Committee (CRG/NAC)**

▪ **Werkgroep Surveillance Antibioticaresistentie**

- dr. N.J. Verkaik, voorzitter Surveillance Antibioticaresistentie, arts-microbioloog, Erasmus MC te Rotterdam
- dr. E. Kolwijck, vicevoorzitter Surveillance Antibioticaresistentie, arts-microbioloog, Jeroen Bosch Ziekenhuis te 's-Hertogenbosch
- dr. L. van Balen, arts-microbioloog, Maastricht UMC te Maastricht
- dr. M.S. Berends, medisch epidemioloog-microbioloog, UMC Groningen & Certe te Groningen
- dr. M.B. Ekkelenkamp, arts-microbioloog, UMCU te Utrecht
- dr. ir. S.C. de Greeff, epidemioloog, RIVM te Bilthoven
- dr. D.C. Melles, arts-microbioloog, Meander MC te Amersfoort
- dr. A.F. Schoffelen, internist-infectioloog, RIVM te Bilthoven
- Prof. dr. C. Schultsz, arts-microbioloog, Amsterdam UMC te Amsterdam

Vergaderingen vonden plaats op:

- 13 juni 2023
- 11 juli 2023

▪ **Commissie Richtlijnen Gevoeligheidsbepalingen/National Antimicrobial Susceptibility Testing Committee (CRG/NAC)**

- dr. A.E. Muller, voorzitter commissie CRG/NAC, arts-microbioloog, Haaglanden Medisch Centrum te Den Haag
- drs. H. van Dessel, vicevoorzitter commissie CRG/NAC, arts-microbioloog, Maastricht UMC te Maastricht
- dr. L.G.M. Bode, arts-microbioloog, Erasmus MC te Rotterdam
- dr. K. van Dijk, arts-microbioloog, Amsterdam UMC te Amsterdam
- dr. D.C. Melles, arts-microbioloog, Meander MC te Amersfoort
- drs. M.L. Toren-Wielema, ziekenhuisapotheker, UMC Groningen te Groningen
- drs. L.C.W van der Wekken-Pas, internist-infectioloog, Radboudumc te Nijmegen

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

Vergaderingen vonden plaats op:

- CRG
  - 28 maart 2023
  - 18 september 2023
  - 12 december 2023

- EUCAST
  - 30 en 31 januari 2023
  - 19, 20 en 21 juni 2023
  - 26 september 2023
  - 02 oktober 2023
  - 09 oktober 2023
  - 11 oktober 2023
  - 13 en 14 november 2023

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2.2 Activiteiten in 2023

2.2.1 Ontwikkelen van Richtlijnen Antibioticabeleid

Doelstelling: Ontwikkelen en up-to-date houden van Richtlijnen Antibioticabeleid ten behoeve van intramurale toepassing.

- Deelactiviteit A1 - Ontwikkelen van richtlijnen m.b.t. antibioticabeleid en beschikbaar maken en houden van adviezen en richtlijnen betreffende antibioticabeleid.

Werkzaamheden	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
1. Coördinatie richtlijnen	1. Richtlijnen zijn geformeerd volgens opgegeven specificaties en criteria.	1. Commissie Richtlijnen ziet toe op uitvoering van richtlijnprogramma volgens het vastgestelde format voor Richtlijnontwikkeling.
2. Herziening CAP-richtlijn (jaar 3)	2. De richtlijn wordt herzien waar nodig. De hoofdstukken zijn gereed en geaccordeerd door de wetenschappelijke verenigingen.	2. Conceptrichtlijn voorzien feb. 2024, definitieve richtlijn juni 2024.
3. Onderhoud leidraad en richtlijn medicamenteuze behandeling COVID-19	3. Up to date houden leidraad/richtlijn voor de Medicamenteuze behandeling van COVID-19.	3. Richtlijn behaald en afgerond.
4. Herziening richtlijn 'peri-operatieve profylaxe'	4. De richtlijn wordt onderhouden waar nodig. Selectie van hoofdstukken, aanvullend literatuuronderzoek zijn gereed.	4. Herziening gestart 2023.
5. Nieuwe richtlijn Antimicrobial Stewardship, deel 2 (jaar 1)	5. Commissie samengesteld, bijeengekomen en literatuuronderzoek is uitgevoerd.	5. Herziening gestart 2023.

- Korte toelichting van de uitvoering

De definitieve versie van de SWAB-richtlijn Acute infectieuze diarree is augustus 2023 door het SWAB-bestuur en deelnemersraad vastgesteld. De adviezen van deze richtlijn zijn verwerkt in het nationale antibioticaboekje SWAB-ID.
De conceptversie van de SWAB-richtlijn Periprosthetic Joint Infections (PJI) is in september 2023 gereedgekomen voor commentaar door de beroepsverenigingen. Na verwerking van het commentaar zal de definitieve versie in 2024 door het SWAB-bestuur en deelnemersraad vastgesteld worden.
Het advies Invasieve Aspergillose na Influenza (IAI) is november 2023 naar de beroepsverenigingen gestuurd voor commentaar. Na verwerking van het commentaar zal de definitieve versie in 2024 door het SWAB-bestuur vastgesteld worden. De voorzitter van de richtlijncommissie CAP (prof. dr. Prins) is ook lid van de werkgroep Herziening NHG standaard Acuut hoesten, teneinde de adviezen voor de 1e en 2e lijn goed op elkaar af te stemmen.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

Buiten de subsidie uitgevoerde activiteiten

- Nationaal antibioticaboekje SWAB-ID

SWAB-ID 3.0 heeft eind 2019 het vorige SWAB-ID 2.0 vervangen. In de loop van 2023 zijn een aantal inhoudelijke updates geweest. Ook zijn er na inventarisatie van gebruikerswensen, een aantal extra technische modaliteiten mogelijk gemaakt. In 2023 zijn er opnieuw nieuwe instellingen aangesloten als abonnees, waardoor inmiddels 85% van de Nederlandse ziekenhuizen, inclusief de ziekenhuizen in de Antillen, gebruik maakt van SWAB-ID als platform voor het lokale web-based antibioticumboekje. Tevens is de landelijke versie op internet vrij beschikbaar en dient als basis voor de lokale versies.

Een analyse van het gebruik van de nationale en de lokale versies is gepubliceerd in een peer-reviewed tijdschrift: Schuts EC, Boyd A, Natsch S, Veenman A, Prins JM; SWAB-ID Study Group. A national antimicrobial guide with local, customizable versions: how Is it used? A two-year analysis. JAC Antimicrob Resist. 2023;5(6):dlad136. Een belangrijke conclusie was: “The SWAB-ID antimicrobial guide is used extensively by both general and university hospitals. The online guide can help in prescribing therapy according to the guideline”.

Werkzaamheden	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
1. Redactie nationaal Antibioticaboekje: Onderhoud en verdere ontwikkeling SWAB-ID 3.0; tevens hosting (landelijke versie).	1. Functionerend digitaal nationaal Antibioticaboekje (SWAB-ID 3.0) met ±35 lokale versies. Redactie SWAB-ID (ook kinderen).	1. Uitgevoerd zoals gepland. Met updates in feb, mrt, aug en okt 2023.
2. Onderhoud en hosting SWAB-ID.	2. Idem.	2. Uitgevoerd zoals gepland.
3. Bijdrage ziekenhuizen SWAB-ID.	3. Idem.	3. Zoals gepland.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2.2.2 Antimicrobial Stewardship

Doelstelling: Implementatie van richtlijnen voor goed antibioticagebruik en begeleiden van Antimicrobial Stewardship in Nederlandse ziekenhuizen.

- Deelactiviteit B1 - Antimicrobial Stewardship

Werkzaamheden	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
1. Antimicrobial Stewardship Monitor (AMSM)	1. Participatie 35 ziekenhuizen, inventarisatie A-team activiteiten.	1. Overdrachtsfase gehad naar Amsterdam UMC, nieuwe doelstellingen en dashboard verder ontwikkeld. 27 ziekenhuizen formeel aangesloten, 6 met concrete interesse.
2. Deskundige Antimicrobial Stewardship (DAS)	2. Bijeenkomst/cursus DAS.	2. Twee bijeenkomsten georganiseerd, beide positief ontvangen.
3. A-team meeting	3. A-team meeting (voor specialisten en ondersteuners).	3. Praktische ochtend georganiseerd op 29 juni 2023 met veel deelnemers.
4. Coördinatie werkgroep Antimicrobial Stewardship	4. Coördinatie werkgroep.	4. Driemaal vergaderd en daarbuiten in kleiner verband gewerkt aan verschillende projecten.
5. ESCMID-SWAB Antimicrobial Stewardship Postgraduate Course	5. ESCMID-SWAB Antimicrobial Stewardship Postgraduate Course (voor specialisten).	5. Goed ingeschreven basiscursus georganiseerd in juni 2023.
6. Antimicrobial Stewardship in de 1e lijn	6. Antimicrobial Stewardship in de 1e lijn.	6. Voorzitter is aangesteld en werkgroep is samengesteld.

- Korte toelichting van de uitvoering

Wat betreft de AMSM heeft het jaar ook in het teken gestaan van de overdracht van de coördinatie. Dit is goed verlopen en heeft ook concrete doelstellingen voor de komende jaren opgeleverd (groei aantal ziekenhuizen, datavalidatie, indicaties inzichtelijk maken). Daarnaast zijn we aan de slag gegaan met het realiseren van structurele financiering, waarbij we een tweesporenbeleid gaan volgen: 1) samenwerking met de ABR-zorgnetwerken en 2) opname in het register voor kwaliteitsregistraties.

De Deskundige Antimicrobial Stewardship (DAS) heeft inmiddels een vaste plek binnen Antimicrobial Stewardship in Nederlandse ziekenhuizen. We hebben vanaf 2023 een structurele cyclus van halfjaarlijkse bijeenkomsten (beleidsmatig en inhoudelijk) en DAS'ers dragen actief bij aan de invulling van de jaarlijkse A-team meeting. Het delen van kennis en vaardigheden is een kerntaak van de werkgroep Antimicrobial Stewardship. De landelijke bijeenkomsten zijn succesvol geweest, net als de 'basic course' van de ESCMID. Ook is door de werkgroep de OPAT-praktijkgids gereviseerd (samen met ABR-zorgnetwerken) en in goede aarde gevallen door de A-teams in Nederlandse ziekenhuizen. De doelstellingen van de werkgroep zijn behaald. Het aantal ziekenhuizen met een overeenkomst voor de AMSM is iets lager dan vooraf ingeschat, maar door de overdracht van de coördinatie en de verdere uitbreiding van het dashboard was dit juist doelmatig.

Het RIVM heeft met diverse samenwerkingspartners een systeem ontwikkeld waarmee in de 1e lijn de kwaliteit van het gebruik van antibiotica kan worden verbeterd en bewaakt; het Juist Gebruik van Antibiotica (JGAB) systeem. JGAD is via de 10 Regionale Zorgnetwerken Antibioticaresistentie uitgerold. Het RIVM en VWS wil dat het eigenaarschap voor dit kwaliteitsproject bij het veld komt, en zoekt een veldpartij om de regierol te vervullen. De SWAB is hiervoor in 2022 benaderd en heeft hierover meerdere overleggen gehad met diverse samenwerkingspartners. Er was consensus dat er samen met het NHG een werkgroep bij de SWAB zal worden ingericht met als focus Stewardship in de eerste lijn. In 2023 zijn er diverse gesprekken geweest met de NHG en is er een werkgroep samengesteld en activiteiten van de werkgroep benoemd. De uitwerking van de plannen zullen in 2024 gecontinueerd worden.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

- Deelactiviteit B2 - Communicatie Resistentie en Antibioticabeleid.

Werkzaamheden	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
1. SWAB Symposium	1. SWAB Symposium.	1. Hybride SWAB symposium op 29-06-2023 met een positieve beoordeling.
2. SWAB webinar	2. SWAB webinar tijdens de WAAW.	2. - In samenwerking met regionale zorgnetwerken ABR heeft SWAB een gezamenlijk webinar georganiseerd op 21-11-2023 die in het teken stond van de recent uitgebrachte SWAB-richtlijn “Antimicrobiële therapie voor acute infectieuze diarree” en de relatie tot Antimicrobial Stewardship. - SWAB Webinar op 22-11-2023 georganiseerd door het bestuur en beleidsmedewerker.
3. SWAB-website	3. - Actueel houden van website www.swab.nl voor publiek en professionals en andere stakeholders. - Uitbereiding, onderhoud en hosting SWAB-website. - Nieuwsbrief per mail voor professionals 1x per 3-4 maanden.	3. - SWAB website wordt up to date gehouden en website functionaliteiten zijn uitgebreid. - 20 keer nieuwsberichten gepubliceerd, waaronder de herziene versie voor het IAPA-advies. - 3x digitale SWAB-nieuwsbrief uitgebracht.

- Korte toelichting van de uitvoering

Het jaarlijkse SWAB-symposium heeft in 2023 voor een tweede keer in hybride vorm plaatsgevonden op 29 juni 2023, deze keer bij congreslocatie Leeuwenbergh te Utrecht, met een recordopkomst van totaal 295 aanmeldingen (waarvan 174 fysiek (59%) en 121 online (31%)). Tevens was er weer een succesvolle integratie met de nationale SWAB A-team meeting (in hybride vorm). In 2023 is de SWAB succesvol op zoek gegaan voor een nieuwe locatie, mede i.v.m. feedback ontvangen door deelnemers, sprekers, dagvoorzitters en eigen ervaringen. Het symposium is heel positief beoordeeld met een 8,1 gemiddeld en de A-team meeting met een 8,1 gemiddeld. Na drie succesvolle edities van het SWAB webinar in het kader van de ‘World AMR Awareness Week’ (WAAW) heeft het SWAB-bestuur wederom op 22 november 2023 een kosteloos webinar georganiseerd. Er waren totaal 494 aanmeldingen en het webinar is beoordeeld met een 7,5 gemiddeld. Daarnaast heeft het SWAB-bestuur tijdens de WAAW de samenwerking opgezocht met de Regionale Zorgnetwerken ABR en gezamenlijk een webinar georganiseerd op 21 november 2023 die in het teken stond van de recent uitgebrachte SWAB-richtlijn “Antimicrobiële therapie voor acute infectieuze diarree” en de relatie tot Antimicrobial Stewardship. Dit webinar is terug te kijken via www.amrweek.nl.

Het doel van de SWAB-website is het bevorderen van kennis over resistentievorming en antibioticabeleid in Nederland, om daarmee het gebruik van antibiotica te optimaliseren. Via onze website kunnen we alle zorgprofessionals, beleidsmakers en andere geïnteresseerden nog beter informeren en ondersteunen bij het optimaliseren van de kwaliteit van het antibioticabeleid in Nederland. De websitegebruiker heeft kosteloos toegang tot de SWAB-richtlijnen, NethMap en het Nationale Antibioticaboekje van de SWAB (SWAB-ID). Tevens worden op de website actuele nieuwsberichten gepubliceerd (bijvoorbeeld m.b.t. tekorten van antimicrobiële middelen), ad hoc adviezen (bijvoorbeeld de herziene versie voor het IAPA-advies), en EUCAST signalen/waarschuwingen m.b.t. Nederland. Op de website staat ook uitgebreide informatie voor niet-professionals en de Nederlandse bevolking. Het beheer van de website gebeurt door de beleidsmedewerker i.s.m. de secretaris waardoor wijzigingen direct doorgevoerd kunnen worden en direct te zien zijn op de website. Gedurende het jaar 2023 is er gewerkt aan de techniek, beveiliging en aan diverse uitbreidingen van de SWAB-website, zowel aan de voorkant (website) als aan de achterkant (CMS).

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

In 2021 is de SWAB gestart met het verzorgen van een SWAB-nieuwsbrief die drie keer per jaar wordt verstuurd, ook in 2023 zijn er drie SWAB-nieuwsbrieven verstuurd naar 1060 ontvangers. Deze nieuwbrief is een communicatiemiddel waarmee we actief informatie over antibioticabeleid zenden en de verbinding opzoeken met de achterban. Het doel van de nieuwsbrief is alle zorgprofessionals, beleidsmakers en andere geïnteresseerden nog beter te informeren over resistentievorming en antibioticabeleid in Nederland, om daarmee het gebruik van antibiotica te optimaliseren.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2.2.3 Werkgroep Surveillance Antibioticaresistentie

Doelstellingen:

- Expertise Surveillance Antibioticaresistentie
- Coördinatie van de Werkgroep Gevoeligheidsbepalingen; beoordelen (Europese) wijzingen in de breekpunten; expertise gevoeligheidsbepalingen

- Deelactiviteit C1 - Coördinatie van Werkgroep surveillance antibioticaresistentie.

Werkzaamheden	Beoogd resultaat in meetbare termen	Behaald resultaat
1. Expertise antimicrobiële resistentie en Gevoeligheidsbepalingen; coördinatie werkgroep; analyse resistentiegegevens.	1. Oplevering NethMap 2023 m.b.t antimicrobiële resistentie.	1. Resultaat behaald. Oplevering van NethMap november 2023.
2. Coördinatie CRG en breekpunten vaststellen en updaten	2. EUCAST-tabel updates & verantwoordingsdocumenten van de subcommittee etc., waarschuwingen van EUCAST communiceren aan het veld.	2. Resultaat behaald. Oplevering doorlopend gepubliceerd op website. (reactie op update EUCAST BP tabel, 4 waarschuwingen of signalen, 4 stukken met achtergrondinformatie).

- Korte toelichting van de uitvoering

Leden van de Werkgroep Surveillance Antibioticaresistentie hebben de hoofdstukken m.b.t. humane resistentie beoordeeld en voorzien van commentaar. Bijzonderheid was de verschoven planning qua oplevering. Dit heeft geen problemen opgeleverd.
De CRG heeft zich met het bovenstaande bezig gehouden en daarnaast ook met issues die naar voren zijn gekomen in een Europese rondzending (EARS).

De werkgroep Surveillance Antibioticaresistentie heeft gewerkt aan een project ‘Antimicrobial susceptibility to last-resort antibiotics in carbapenemase-producing bacteria from Ukrainian patients’. Het project is gepresenteerd op SWAB webinar November 2023 en symposium van de British Society for Antimicrobial Chemotherapy namens de SWAB ook november 2023. Manuscript in preparation, abstract reeds gepubliceerd. https://academic.oup.com/jacamr/article/6/Supplement_1/dlad143.003/7503568.
De CRG heeft zich naast de standaard taken ook beziggehouden met de rondzending van EARS (Europees). Hieruit kwam naar voren dat de Nederlandse rondzendingen geen gebruik maken van microdilutie.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2.2.4 Werkgroep Surveillance Antibioticagebruik in Nederland

Doelstelling: Surveillance van Antibioticagebruik in Nederland.

- Deelactiviteit D1 - Surveillance Antibioticagebruik in Nederland.

Geplande werkzaamheden	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
1. Intramurale surveillance	1. Intramurale gebruiksgegevens 2022 op instellingsniveau (DDD's).	1. Rapportage in NethMap 2023.
2. Extramurale surveillance	2. - Extramurale gebruiksgegevens 2022 op landelijk niveau (DDD's) en op regionaal niveau (DDD's). - SABEL-indicatoren huisartsendata.	2. Deel, rapportage in NethMap 2023. Regionale gebruiksgegevens via SWAB-website. Project SABEL-indicatoren krijgt vervolg via SWAB-werkgroep Antimicrobial Stewardship 1e lijn.
3. Antibioticagebruik in verpleeghuizen	3. Gebruiksgegevens van de verpleeghuizen over 2022 (DDD's).	3. Rapportage in NethMap 2023.
4. Rapportages	4. Publicatie van de gebruiksgegevens in NethMap. - Feedback van gebruik in 2022 aan deelnemende ziekenhuizen en verpleeghuizen. - Rapportage over antibioticagebruik in Nederland aan ECDC. - Rapportage van zowel extramurale als intramurale gebruiksgegevens via de SWAB-website.	4. Ja. Alle benodigde rapportages zijn aangeleverd en alle huizen hebben individuele feedback ontvangen.
5. Commissiewerk	5. Activiteiten en expertise gedeeld met Werkgroep veterinair antibioticagebruik (WVAB) van de KNMvD en ECDC.	5. Er is met diverse gremia expertise gedeeld behalve de WVAB.

- Korte toelichting van de uitvoering

De werkgroep heeft haar activiteiten op de bekende wijze voortgezet. Surveillance van gebruiksgegevens over intra-en extramurale data zijn verzameld en zoals afgesproken in NethMap gerapporteerd.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2.2.5 Beleid & bestuur

Doelstelling: Verder ontwikkelen van een verantwoord en succesvol beleid op het gebied van antibioticaresistentie en antibioticagebruik in Nederland.

- Deelactiviteit E1 - Activiteiten dagelijks bestuur en de organisatie van de Stichting.

Geplande werkzaamheden	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
1. Dagelijks bestuur SWAB	1. - Bestuur en organisatie van de Stichting in haar geheel als dagelijkse verantwoordelijkheid. - Jaarverslag opstellen. - Coördinatie en advies t.a.v. het opstellen van actuele Antibioticabeleidsvraagstukken. - Minimaal 5 x vergadering van het bestuur met de deelnemersraad en 20 x DB-vergadering. - Beleidsvorming en implementatie. - Juridische en/of notarieel advies/ondersteuning; zorg voor een juridische en verzekeringstechnische staat die de stichting beschermd en weerbaar maakt tegen bedreigingen van buitenaf. - Overleg en afstemming van het beleid met moedervereniging (NVII/NIV, NVMM, NVZA), verdere betrokken verenigingen (NVIC, NVK, NHG, Verenso, KNMvD, KNMP) en andere stakeholders (RIVM, FMS, CBG, CIBG, IGJ, ABR-zorgnetwerken, enz.) - Beantwoorden/inspelen op ad hoc vragen en het oplossen van nieuwe uitdagingen/vraagstukken uit het veld en van stakeholders.	1. - 5x vergadering van de deelnemersraad met het bestuur en 21x DB-vergadering. - Rapportage van de activiteiten van de Stichting zijn opgenomen in het Jaarverslag 2023, deze is gepubliceerd op de SWAB-website. - Adviezen over actuele vraagstukken zijn opgesteld en gepubliceerd op de SWAB-website. - Overleg en afstemming (digitaal en/of live) van het beleid met moedervereniging (NVII/NIV, NVMM, NVZA), verdere betrokken verenigingen (NVIC, NVK, NHG, Verenso, KNMvD, KNMP) en andere stakeholders (RIVM, FMS, CBG, IGJ, RZN ABR enz.) heeft plaatsgevonden. - Samenwerkingsafspraken opgesteld met moedervereniging, betrokken verenigingen en andere stakeholders. - Reguliere overleggen met de NHG en concrete planning voor oprichten WG Stewardship in de eerste lijn is begonnen. - Ad hoc adviezen zijn uitgebracht voor stakeholders, zoals antibiotica tekorten, FQ gebruik.
2. Beleidsvorming en implementatie	2. - Aanstellingen beleidsmedewerker en secretaresse. - Beleidsaanbevelingen. - Projectdocumenten samengesteld door beleidsmedewerker. - Projectcoördinatie, beheer website. - Administratieve en organisatorische ondersteuning van het bestuur en de Stichting, onder meer correspondentie. - Ondersteunen bij beleidsvorming en implementatie.	2. Werkzaamheden beleidsmedewerker & secretaresse zijn gecontinueerd en uitgevoerd zoals beschreven.
3. Doorlopende werkzaamheden professionele organisatie	3. - Procesverbetering, en ontwikkeling van nieuwe noodzakelijke projecten en/of visie t.a.v. antimicrobiële resistentie en het nationale antibioticagebruik. - Ondersteuning financiële administratie en verantwoording (accountant, boekhoudprogramma).	3. De financiële administratie is verder geprofessionaliseerd en de governance is verder verbeterd. Er heeft een strategisch overleg plaatsgevonden met bestuur en werkgroepvoorzitters met als resultaat een verslag met concrete beleidshandvatten.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

- Korte toelichting van de uitvoering

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de aansturing en organisatie van de Stichting, en voor het dagelijks werk dat hiervoor moet worden verricht. Zij initieerde en coördineerde de activiteiten van de Stichting en kwam daartoe frequent bijeen. Er hebben totaal vijf SWAB-vergaderingen van de deelnemersraad met het bestuur plaatsgevonden, digitaal vergaderen werd afgewisseld met live vergaderen. Om bovenstaande punten te realiseren vergaderde het dagelijks bestuur (naast de vergaderingen met de deelnemersraad) 1 keer per 2 weken (meestal online) en ad hoc op kortere termijn indien noodzakelijk.

Een van de belangrijkste taken van de SWAB is het uitstippelen van optimaal beleid in ziekenhuizen op het gebied van verantwoord antibioticagebruik. Dit omvat naast de effectieve behandeling zowel het voorkomen van resistentie als, indien eenmaal opgetreden, een adequate behandeling. Voorbeelden van de instrumenten die de SWAB hiervoor heeft ontwikkeld in de loop van de jaren zijn: surveillance van resistentie, surveillance van gebruik, ontwikkeling van richtlijnen voor antibioticagebruik, het ontwikkelen van het antibioticaboekje SWAB-ID en Antimicrobial Stewardship. Inmiddels wordt in de ziekenhuizen met deze instrumenten gewerkt. Het door ontwikkelen van beleid op het terrein van optimaal antibioticagebruik gebeurde in 2023 dan ook steeds in continue afstemming met het veld en stakeholders.

In 2022 heeft de SWAB in samenwerking met het RIVM en andere veldpartijen actie ondernomen om te voorzien in de toenemende behoefte aan laatste-lijns-antibiotica bij patiënten met infecties veroorzaakt door Bijzonder Resistent Micro-Organisme (BRMO). Deze laatste-lijns-antibiotica zijn echter niet altijd in Nederland via de farmaceutische groothandel verkrijgbaar. De SWAB heeft haar werkzaamheden in 2023 met de projectgroep gecontinueerd om de volgende reserve antibiotica beschikbaar te maken: ampicilline-sulbactam en aztreonam. De bestelprocedure is te vinden via de SWAB-website. Tevens heeft de SWAB in kaart gebracht welke academische centra gevoeligheidsbepalingen voor deze middelen goed kunnen uitvoeren, deze tabel is ook te vinden via dezelfde webpagina en wordt up to date gehouden (zie ook activiteit C1).

Het bestuur en de deelnemersraad heeft volgens planning de nieuwe richtlijn ‘Acute infectieuze diarree’ goedgekeurd en naar aanleiding van actuele vraagstukken ad hoc nieuwe adviezen opgesteld over actuele antibioticabeleid, deze adviezen zijn gepubliceerd op de SWAB-website. Een belangrijke activiteit in 2022 en 2023 was het werk aan de leidraad ‘Medicamenteuze behandeling voor patiënten met COVID-19 (infectie met SARS–CoV-2)’ in samenwerking met de FMS, waarbij de leidraad is omgezet naar een richtlijn. In 2023 is de flexibele module m.b.t. recente ontwikkelingen continue verder up to date gehouden.

In 2023 vond continuering plaats van de werkzaamheden van de beleidsmedewerker en secretaresse, zij fungeren beiden als een belangrijke steunpilaren in de organisatie.

Buiten de subsidie uitgevoerde activiteiten

- Ontwikkelen Data Sharing Agreement (DSA) met het RIVM

De SWAB-werkgroep Surveillance Antibioticagebruik heeft tot doel een structurele surveillance van humaan antibioticagebruik in Nederland te organiseren in de extramurale- en intramurale sector. De surveillance van antibioticagebruik omvat het verzamelen, interpreteren en verspreiden van gegevens over antibioticagebruik. Inzicht in het gebruik van antibiotica is nodig om het verband tussen resistentieontwikkeling en antibioticagebruik te kunnen bestuderen. Op de continuïteit van de surveillance ook in de toekomst te kunnen borgen, heeft de SWAB met het RIVM een DSA ontwikkeld inzake de uitwisseling van gegevens en samenwerking ten behoeve van de surveillance van antibioticagebruik. Het doel hierbij is het gezamenlijk uitvoeren van surveillance van het gebruik van antibiotica in Nederlandse ziekenhuizen en het gezamenlijk rapporteren van de resultaten en interpretatie van die surveillance data. Het gaat hierbij om uitsluitend anonieme gegevens. De inhoudelijke verwerking van gegevens, de analyses, de rapportage en eventuele publicaties worden allen in overleg afgestemd met de SWAB.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

2.2.6 NethMap

Doelstelling: Eindredactie en hoofdredacteurschap NethMap (vanuit SWAB, samen met CIb) en in afstemming met MARAN.

- Deelactiviteit F1 - Eindredactie NethMap tezamen met CIb

Werkzaamheden	Beoogd resultaat	Behaald resultaat
1. Eindredactie NethMap en hoofdredacteurschap NethMap 2023, presentatie NethMap gegevens.	1. NethMap 2023/MARAN.	1. Resultaat behaald. NethMap is op schema gepubliceerd en NethMap data zijn gepresenteerd tijdens het SWAB webinar op 22-11-2023.
2. Digitalisering & E-summary	2. Digitalisering & E-summary NethMap 2023.	2. Door ziekte uitval is dit onderdeel on hold gezet in 2023.

- Korte toelichting van de uitvoering

Wederom is de werkgroep surveillance antibioticaresistentie dit jaar heel actief betrokken geweest bij het reviewen van de door externe redacteurs geschreven hoofdstukken van NethMap. Ook is de werkgroep om advies gevraagd ten aanzien van de inhoudelijke samenstelling van hoofdstuk ISIS-AR. Dit heeft NethMap inhoudelijk beter gemaakt en geresulteerd in een helderdere indeling van zowel de samenvatting als het ISIS-AR hoofdstuk voor 2023. Tevens denken wij dat de kwaliteit van NethMap 2023 aanzienlijk is verbeterd omdat dit jaar het review proces vanuit de SWAB door meerdere artsen-microbioloog (werkgroepleden) is gedaan. Het doel ten aanzien van de digitalisering van NethMap is niet behaald door persoonlijke omstandigheden van de collega die deze taak toebedeeld heeft gekregen. In 2024 wordt gekeken hoe dit verder opgepakt kan worden.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

3) Samenvatting & milestones: terugblik en vooruitkijken naar de nabije toekomst

De Stichting bestaat uit een dagelijks bestuur, deelnemersraad en diverse werkgroepen waarbij gewerkt wordt volgens de statuten en een huishoudelijk reglement. Binnen de organisatie zijn ruim 150 professionals actief. De aangestelde beleidsmedewerker en secretaresse ondersteunen en faciliteren het bestuur en de Stichting in al haar taken en activiteiten. Het bestuur vergadert meermaals per maand en handelt veel dagelijkse taken af, samen met het bureau. Tevens overlegt het bestuur regelmatig met een grote groep stakeholders en samenwerkingspartners. Om de doelstellingen adequaat uit te kunnen voeren moet er veel werk verzet worden. Onze kernactiviteiten zijn ondergebracht in de werkgroepen met ieder hun eigen doelstelling en verantwoordelijkheden. Het afgelopen jaar heeft de SWAB haar werkzaamheden zoals gepland uitgevoerd.

Het bestuur kijkt samen met de deelnemersraad en de leden van de werkgroepen ook wat de andere activiteiten betreft, tevreden terug op een succesvol jaar 2023. De Stichting heeft ook in 2023 actief de samenwerking opgezocht met de moederverenigingen en diverse stakeholders. Daarbij zijn er samenwerkingsafspraken en/of samenwerkingsovereenkomsten opgesteld. In de loop van 2023 zijn een aantal inhoudelijke updates geweest voor het SWAB-ID – het nationale antibioticumformularium. Ook zijn er na inventarisatie van gebruikerswensen, een aantal extra technische modaliteiten mogelijk gemaakt. Ook in 2023 zijn er weer een aantal nieuwe instellingen aangesloten als abonnees, waardoor het overgrote deel van de Nederlandse ziekenhuizen, inclusief de ziekenhuizen in de Antillen, nu gebruik maakt van SWAB-ID als platform voor het lokale web-based antibioticumboekje. Tevens is de landelijke versie op internet vrij beschikbaar en dient als basis voor de lokale versies. In augustus 2023 is de definitieve versie van de SWAB-richtlijn ‘Acute infectieuze diarree’ door het SWAB-bestuur en deelnemersraad vastgesteld. De adviezen van deze richtlijn zijn verwerkt in het nationale antibioticaboekje SWAB-ID. De conceptversie van de SWAB-richtlijn Periprosthetic Joint Infections (PJI) is in september 2023 gereedgekomen voor commentaar door de beroepsverenigingen. Na verwerking van het commentaar zal de definitieve versie in 2024 door het SWAB-bestuur vastgesteld worden. Het SWAB-advies Invasieve Aspergillose na Influenza (IAI) is november 2023 naar de beroepsverenigingen gestuurd voor commentaar. Na verwerking van het commentaar zal de definitieve versie in 2024 door het SWAB-bestuur en deelnemersraad vastgesteld worden. De SWAB Surveillance activiteiten zijn goed verlopen. Surveillance van gebruiksgegevens over intra-en extramurale data zijn verzameld en gerapporteerd in NethMap 2023. Daarnaast is de data van 2023 met analyse van resistentiegegevens beschikbaar gekomen voor NethMap 2023. Ondertussen zijn er 27 ziekenhuizen formeel aangesloten bij de Antimicrobial Stewardship monitor (AMSM), 6 ziekenhuizen hebben concrete interesse. In 2022 heeft de SWAB in samenwerking met het RIVM en andere veldpartijen, actie ondernomen om te voorzien in de toenemende behoefte aan laatste-lijns-antibiotica bij patiënten met infecties veroorzaakt door Bijzonder Resistent Micro-Organisme (BRMO). Deze laatste-lijns-antibiotica zijn echter niet altijd in Nederland via de farmaceutische groothandel verkrijgbaar. De SWAB heeft een projectgroep ingericht om een bestelprocedure in te richten en de volgende reserve antibiotica beschikbaar te maken: *ampicilline-sulbactam*, *aztreonam* en *cefiderocol*. Ook in 2023 was de bestelprocedure operationeel en te vinden via de SWAB-website. Tevens heeft de SWAB in kaart gebracht welke academische centra gevoeligheidsbepalingen voor deze middelen goed kunnen uitvoeren, deze tabel is ook te vinden via dezelfde webpagina.

In juni 2023 heeft in Nederland de tweede editie van de internationale 5-daagse basiscursus in Antimicrobial Stewardship plaatsgevonden. Deze basiscursus is ontwikkeld door de SWAB in samenwerking met de ESCMID en is onderdeel van de 2-jarige Europese masteropleiding ‘Antimicrobial Stewardship’ van de ESCMID. Tijdens deze basiscursus treden ervaren collega’s vanuit de SWAB op als spreker en/of begeleider voor de implementatie projecten van deelnemers. In de ochtenden werden algemene principes van verantwoord antibioticabeleid besproken. In de middagen waren er interactieve sessies die vooral gingen over ‘meten en verbeteren’, en is er een begin gemaakt aan een Stewardship implementatie project die deelnemers in hun eigen ziekenhuis verrichten. De succesvolle tweede leergang was helemaal volgeboekt,

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

met een wachtlijst, en bestond uit een grote variatie van deelnemende nationaliteiten: deelnemers waren vooral van Europese origine maar kwamen ook uit Afrika, Azië en Zuid-Amerika.

Via de SWAB-website kunnen we alle zorgprofessionals, beleidsmakers en andere geïnteresseerden nog beter informeren en ondersteunen bij het optimaliseren van de kwaliteit van het antibioticabeleid in Nederland. Websitegebruikers hebben kosteloos toegang tot de SWAB-richtlijnen, NethMap en het Nationale Antibioticaboekje van de SWAB (SWAB-ID). Gedurende het jaar 2023 is er gewerkt aan een verbeterde techniek en aan diverse modulaire uitbreidingen van de SWAB-website, zowel aan de voorkant (website) als aan de achterkant in het content managementsysteem voor het beheer van de website. In 2021 is de SWAB gestart met het verzorgen van een SWAB-nieuwsbrief met als doel alle zorgprofessionals, beleidsmakers en andere geïnteresseerden nog beter te informeren over resistentievorming en antibioticabeleid in Nederland, om daarmee het gebruik van antibiotica te optimaliseren. De elektronische nieuwbrief wordt positief ontvangen en is een communicatiemiddel van de SWAB waarmee de Stichting actief informatie over antibioticabeleid en andere relevante onderwerpen kan delen en zo de verbinding kan opzoeken met de achterban. In 2023 zijn er drie SWAB-nieuwsbrieven verstuurd naar 1060 ontvangers. In 2023 heeft het SWAB-symposium wederom in hybride vorm plaatsgevonden met een grote opkomst van totaal 295 aanmeldingen. Tevens was er een succesvolle integratie met de nationale SWAB A-team meeting (ook hybride). Deze evenementen zijn respectievelijk met een gemiddelde van 8,1 en 8,1 (op een schaal van 0-10) beoordeeld. Na twee succesvolle edities van het SWAB webinar in het kader van de ‘World Antimicrobial Awareness Week’ (WAAW) heeft het SWAB-bestuur wederom op 22 november 2023 een webinar georganiseerd. Er waren 494 deelnemers online aanwezig en het webinar is beoordeeld met een 7,5 gemiddeld. Daarnaast heeft het SWAB-bestuur voor de WAAW de samenwerking opgezocht met de Regionale Zorgnetwerken ABR en gezamenlijk een webinar georganiseerd op 21 november 2023 die in het teken stond van antibiotica-allergie en de relatie tot Antimicrobial Stewardship. Al deze activiteiten waren belangrijke milestones die het afgelopen jaar behaald zijn en goed zijn ontvangen door de deelnemers.

Vooruitkijkend vragen de ontwikkelingen met betrekking tot antimicrobiële resistentie en snel opvolgende veranderingen in de geneeskunde als ook in de maatschappij, dat de Stichting slagvaardig (snel en doelmatig) kan inspelen op nieuwe uitdagingen. De Stichting zal hiervoor ook in 2024 actief de samenwerking opzoeken met de moederverenigingen en diverse stakeholders. Belangrijke doelen in 2024 zijn o.a. het continu blijven verbeteren van de efficiëntie van processen en goede communicatie, mede door verdere ontwikkeling van de website en een met regelmaat uitkomende nieuwsbrief blijft aan de orde.
In 2024 wordt de herziening van de SWAB-richtlijnen ‘CAP’ & ‘PJI’ afgerond. Daarnaast zal in 2024 gestart worden met de revisie van de richtlijn ‘Selectieve decontaminatie’ en de richtlijn ‘Schimmelinfecties’.
Centraal in het werk blijft dat de Stichting handelt vanuit de inhoudelijke kennis door deskundigen die rust bij allen die werkzaam zijn voor de Stichting.
Door de snel opvolgende veranderingen en uitdagingen die op ons afkomen met betrekking tot antimicrobiële resistentie, antibioticagebruik en ‘Antimicrobial Stewardship’, voorziet de SWAB de noodzaak tot uitbreiding van het takenpakket met de daarbij behorende financiering.
De SWAB heeft in de afgelopen jaren een grote professionaliseringsslag gemaakt door het vergroten van de slagvaardigheid van de Stichting, door in te spelen op nieuwe ontwikkelingen, en het aanvaarden van nieuwe taken (b.v. nog bredere inbedding in het hele veld - niet alleen ziekenhuizen). Het vermogen – net als de noodzaak – om te anticiperen op ontwikkelingen op het gebied van antibioticaresistentie, antibioticagebruik en ‘Antimicrobial Stewardship’ is sterk toegenomen. Dit heeft als gevolg dat de dagelijkse werkzaamheden en communicatie is toegenomen. Binnen het werkterrein van de Stichting was - en is - hieraan veel, en steeds meer behoefte. De COVID-19 pandemie heeft ons laten zien dat ‘Pandemic Preparedness’ zeer belangrijk is en voldoende aandacht behoeft. De SWAB heeft de expertise en het netwerk om een structurele aanpak voor nieuwe infectieuze uitdagingen op nationaal niveau te ontwikkelen. Om als Stichting toekomstbestendig en professioneel te blijven werken, is het belangrijk om het bureau goed bemand te houden, en om ook professionals voor (een deel) van hun besteedde tijd te vergoeden. Hiervoor is op de korte en langere termijn uitbreiding van bureautaken nodig voor de ondersteuning van het SWAB-ID,

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

ondersteuning bij de AMSM en richtlijnbeheer. Bijbehorende financiering is noodzakelijk om het dagelijks werk van de SWAB te verrichten en diensten te verlenen aan het veld zodat daarmee een professionele organisatie kan worden gewaarborgd. Alleen door gezamenlijke inspanning, doorzettingsvermogen en nieuw initiatief kan de Stichting de doelstellingen bereiken.

De SWAB heeft haar beoogde werkzaamheden en projecten succesvol afgerond. Bovenal heeft de SWAB in 2023 laten zien dat zij een slagvaardige organisatie is, leidinggevend aangaande antimicrobiële therapie in Nederland, en met een groot maatschappelijk belang. In 2024 zal de SWAB haar activiteiten voortzetten met verdere professionalisering van belangrijke richtlijnen, tools en samenwerkingsverbanden, met als doel de kwaliteit van antibioticabeleid in Nederland te optimaliseren. De SWAB is goed voorbereid om ook in 2024 haar taken succesvol uit te blijven oefenen en heeft stappen gezet haar werkzaamheden uit te bouwen om de toekomstige vragen vanuit de maatschappij en haar collega's uit het veld, ook op de langere termijn, te kunnen beantwoorden.

4) Bijlagen

- Bijlage A - Bijzondere activiteiten & prestaties in 2023
- Bijlage B - Aankondiging A-team meeting & SWAB-symposium op 29 juni 2023
- Bijlage C - Aankondiging SWAB-webinar op 22 november 2023

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

Stichting Werkgroep Antibioticabeleid

Bijlage A

Bijzondere activiteiten & prestaties in 2023

● Op dit moment dragen meer dan 150 professionals actief bij aan de werkzaamheden van de SWAB.

● Revisie van de SWAB-richtlijnen *'Acute infectieuze diarree'* is gepubliceerd.

● SWAB-advies over *'Invasieve Aspergillose na Influenza'* is gepubliceerd.

● 85% van de Nederlandse ziekenhuizen, inclusief de ziekenhuizen in de Antillen, maken gebruik van SWAB-ID als platform voor het lokale web-based antibioticumboekje.

● SWAB verzamelde en rapporteerde uitgebreide gegevens over antibioticagebruik en resistentie in NethMap 2023. Dit leverde essentiële informatie op voor het verbeteren van antibioticabeleid in Nederland.

● Succesvolle samenwerking tussen SWAB en RIVM voor de eindredactie van NethMap 2023 met waardevolle input van de SWAB-werkgroepen Antimicrobial Stewardship, Surveillance Antibioticaresistentie en Surveillance Antibioticagebruik. NethMap data zijn gepresenteerd tijdens het SWAB webinar op 22-11-2023.

● Een analyse van het gebruik van de nationale en de lokale versies van het SWAB-ID is gepubliceerd in een peer-reviewed tijdschrift. Schuts EC, Boyd A, Natsch S, Veenman A, Prins JM; SWAB-ID Study Group. A national antimicrobial guide with local, customizable versions: how is it used? A two-year analysis. JAC Antimicrob Resist. 2023 Dec 21;5(6):dlad136. doi: 10.1093/jacamr/dlad136. PMID: 38130702; PMCID: PMC10733808.

● De bestelprocedure voor laatste-lijns-antibiotica voor infecties veroorzaakt door Bijzonder Resistente Micro-Organismen (BRMO) werd voortgezet en nauwlettend gemonitord in samenwerking met het RIVM. Hierdoor waren belangrijke antibiotica zoals ampicilline-sulbactam en cefiderocol beschikbaar via een speciaal opgezette bestelprocedure. De inventarisatie van beschikbare gevoeligheidsbepalingen voor laatste-lijns-reservemiddelen die bij de UMC's kunnen worden uitgevoerd is up to date gehouden via de SWAB-website.

● Tijdens de stakeholdersbijeenkomst *'Antimicrobiële resistentie'* van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport in september 2023 in Utrecht, hield de voorzitter van de SWAB een key-note voordracht over het ontstaan en verspreiden van antibioticaresistentie.

● Naast de geplande werkzaamheden heeft de CRG zich beziggehouden met issues die naar voren zijn gekomen in een Europese rondzending (EARS).

● Versterking van de communicatie via de SWAB-website en nieuwsbrief: De SWAB-website werd geüpdatet met nieuwe modules en technologische verbeteringen. De SWAB-nieuwsbrief bleef een effectief communicatiemiddel, met drie edities in 2023 verzonden naar meer dan 1.000 ontvangers.

● In het kader van de World AMR Awareness Week heeft de SWAB wederom een succesvol webinar georganiseerd met een gemiddelde beoordeling van 7,5. Tevens is er een succesvolle samenwerking opgezet met de Regionale Zorgnetwerken ABR voor een gezamenlijk webinar over antibiotica bij infecties van maag en darmen.

● In 2023 waren 27 ziekenhuizen aangesloten bij de Antimicrobial Stewardship Monitor (AMSM), met nog eens zes ziekenhuizen die serieuze interesse toonden in deelname. Dit versterkt de monitoring en verantwoording van antibioticagebruik in de Nederlandse ziekenhuizen.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

● De werkgroep Antimicrobial Stewardship in de huisartsenpraktijk is gezamenlijk met het NHG opgestart met als focus Stewardship in de eerste lijn.

● Onder leiding van twee actieve DAS'ers in de werkgroep zijn we een goed georganiseerde groep DAS'ers, wat bijdraagt aan de verdere professionalisering van de SWAB.

● De succesvolle tweede editie van de Internationale 5-daagse Basiscursus in Antimicrobial Stewardship, georganiseerd in samenwerking met de ESCMID, trok deelnemers vanuit Europa, Afrika, Azië en Zuid-Amerika. De cursus was volledig volgeboekt en richtte zich op de implementatie van verantwoord antibioticagebruik in ziekenhuizen.

● Het jaarlijkse nationale A-team meeting en SWAB-Symposium hebben met een dagvullend programma hybride plaatsgevonden op een nieuwe locatie en hebben in totaal 295 deelnemers getrokken. De nationale A-team meeting en het SWAB-Symposium zijn beoordeeld met een 8,1 gemiddeld.

Deze activiteiten tonen de slagvaardigheid van de SWAB en haar cruciale rol in het Nederlandse antibioticabeleid en het beheer van antimicrobiële resistentie. In het bijzonder danken wij hiervoor alle professionals die zijn betrokken bij de SWAB voor het continueren van haar geplande werkzaamheden.
Tevens danken wij alle stakeholders voor de goede en nauwe samenwerking die dit mede mogelijk hebben gemaakt.

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

Bijlage B

SWAB A-team meeting & SWAB Symposium

Donderdag 29 juni 2023

SWAB A-team meeting 09.00 - 12.30 uur
SWAB Symposium 12.30 - 17.25 uur
12:30 - 13:30 inloop met lunch

Hybride editie
Leeuwenbergh, Utrecht

Bent u erbij? Inschrijving geopend!

Ontmoet elkaar op 29 juni 2023 live tijdens

SWAB A-team meeting & SWAB Symposium

Bent u al geregistreerd? Dit jaar organiseert de Stichting Werkgroep Antibioticabeleid (SWAB) op **donderdag 29 juni 2023** de nationale **SWAB A-team meeting** en het **23e SWAB Symposium**. Het zal dit jaar gaan over een **hybride editie** van beide bijeenkomsten. Tijdens de SWAB A-team meeting & het SWAB Symposium krijgt u de mogelijkheid om online deel te nemen vanuit huis of live op locatie in het sfeervolle rijksmonument de Leeuwenbergh in Utrecht.

De meetings zijn geaccrediteerd voor zorgprofessionals* (*o.a. medisch specialisten, ziekenhuisapothekers, AIOS, ANIOS, Deskundig Infectiepreventie, verpleegkundigen, verpleegkundig specialisten en physician assistants). Klik op de button onderaan deze email om u te registreren.

SWAB A-team meeting:

Gedurende de ochtend zal een breed scala aan antimicrobial stewardship activiteiten de revue passeren. Een accent zal gelegd worden op de huidige stand van zaken met betrekking tot de implementatie van de richtlijn Aanpak van vermoeden antibiotica allergie. Daarnaast zal er aandacht besteed worden aan het nuttige werk dat Deskundigen Antimicrobial Stewardship (DASsers) verrichten en wordt er belicht in welke mate klinische beslisregels het werk van A-teams kunnen ondersteunen. Ook hebben we oog voor mogelijke nieuwe stewardshipdoelen.

Download programma A-team meeting op 29 juni

SWAB A-team meeting 09.00-12.30 uur opnemen in uw agenda

SWAB Symposium:

Het middagprogramma van het SWAB Symposium 2023 zal zich richten op infecties in weefsels die slecht bereikbaar zijn voor systemische therapie. Experts zullen ingaan op de uitdagingen en mogelijke behandelingen van infecties in weefsels waar PK/PD-targets moeilijk te halen zijn, zoals infecties van het oog, de bronchiëctatische long en langs vaatprothesen. Tevens zal de prestigieuze jaarlijkse "SWAB lecture" worden gegeven door prof. dr. Marc Bonten over complexe klinische studies voor infecties en antimicrobial stewardship interventies.

Download programma SWAB Symposium op 29 juni

SWAB Symposium 12.30-17.25 uur opnemen in uw agenda

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

Zien wij u bij de Leeuwenbergh?

Graag ontvangen wij u dit jaar in het sfeervolle rijksmonument de **Leeuwenbergh**. Deze locatie is gelegen in hartje Utrecht! Nieuwsgierig geworden? Klik hier voor meer informatie.

Registratie

Inschrijftarieven volledig fysiek

Registratie SWAB Symposium & Nationale A-team meeting (ochtend- & middagprogramma)

- (Medisch) specialist €195
- A(N)IOS €130
- Deskundig Infectiepreventie / Verpleegkundige / Verpleegkundig Specialist / Physician assistant €90
- Voltijd studenten €15*

Registratie Nationale A-team meeting (ochtendprogramma)

- (Medisch) specialist €85
- A(N)IOS €60
- Deskundig Infectiepreventie / Verpleegkundige / Verpleegkundig Specialist / Physician assistant €45

Registratie SWAB Symposium (middagprogramma)

- (Medisch) specialist €165
- A(N)IOS €110
- Deskundig Infectiepreventie / Verpleegkundige / Verpleegkundig Specialist / Physician assistant €70

Inschrijftarieven livestream

- U ontvangt 20% korting op bovenstaande inschrijftarieven.

** U kunt alleen inschrijven voor het studententarief als u een voltijdopleiding volgt. Studenten dienen een kopie van hun collegekaart naar Congress Care te sturen via registrations@congresscare.com*

Registreren

Accreditatie

Voor zowel de SWAB A-team meeting en het SWAB Symposium is accreditatie aangevraagd bij onderstaande verenigingen.

- Nederlandse Internisten Vereniging (NIV)
- Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie (NVMM)
- Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (NVZA)
- Nederlandse Vereniging voor Bureau Intensive Care (ABIC) - *Deze intensive care punten worden erkend voor zowel het basisspecialisme als het aandachtsgebied intensive care door: NIV, NVA, NVALT, NVVC, NVVH, en NVN*
- Nederlandse vereniging Kindergeneeskunde (NVK)
- Accreditatiebureau Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals
- Accreditatiebureau Verpleegkundig Specialisten Register
- Vereniging voor Hygiëne & Infectiepreventie in de Gezondheidszorg (VHIG)
- Nederlandse Associatie Physician Assistants (NAPA)

www.swab.nl/nl/events

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

Bijlage C

SWAB Stichting Werkgroep Antibioticabeleid

SWAB WEBINAR

Woensdag 22 november 2023, Online

Heeft u zich al ingeschreven?

Programma is bekend en de inschrijving is open!

Vorige week hebben we u geïnformeerd over het SWAB Webinar 2023, tijdens de de wereldwijde 'AMR Awareness Week' 2023. We hopen u te verwelkomen. Het wordt een inspirerende avond! Kunnen we u verwachten op **22 november 2023?**

'Het belang van surveillance van AMR voor preventie en behandeling'

In dit **kosteloze webinar** wordt uitgebreid ingegaan op diverse facetten van surveillance van antimicrobiële resistentie en het gebruik van antimicrobiële middelen.

Het webinar is geaccrediteerd en open voor zorgprofessionals* (o.a. medisch specialisten, ziekenhuisapothekers, AIOS, ANIOS, physician assistants, verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten).

Registreren is mogelijk via onderstaande button. **Meer informatie?** Houdt hiervoor de SWAB website in de gaten. Het belooft weer een interessante bijeenkomst te worden.

Registreer hier

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11

SWAB Stichting Werkgroep Antibioticabeleid

Programma – SWAB Webinar
Tijdens de World AMR Awareness Week (WAAW) op woensdag 22 november 2023

Hosts: Annelies Verbon & Clementien Vermont
Thema: Het belang van surveillance van AMR voor preventie en behandeling

Tijd	Programma
18.45 uur	Livestream open
19.00 – 19.10 uur	Opening & inleiding
19.10 – 19.40 uur	NethMap 2023
19.40 – 20.05 uur	Carbapenemase-producerende bacteriën bij patiënten uit Oekraïne in Nederland
20.05 – 20.30 uur	Resistentie in Candida
20.30 – 20.55 uur	Surveillance van antibioticagebruik; wat zijn de nieuwste ontwikkelingen?
20.55 – 21.00 uur	Afsluiting
21.00 uur	Einde SWAB Webinar

Accreditatie

De accreditatie is in aanvraag bij:

- Nederlandse Internisten Vereniging (NIV)
- Nederlandse Vereniging voor Medische Microbiologie (NVMM)
- Nederlandse Vereniging van Ziekenhuisapothekers (NVZA)
- Nederlandse Vereniging voor Intensive Care (NVIC)
- Nederlandse vereniging Kindergeneeskunde (NVK)
- Accreditatiebureau Kwaliteitsregister V&V en Register Zorgprofessionals
- Accreditatiebureau Verpleegkundig Specialisten Register
- Nederlandse Associatie Physician Assistants (NAPA)
- Hygiëne & Infectiepreventie in de Gezondheidszorg (VHIG)

SWAB webinar 2023 opnemen in uw agenda

**Het webinar is open voor zorgprofessionals en is een vorm van intercollegiaal overleg. Wij verzoeken u vriendelijk doch dringend de inhoud van het webinar als vertrouwelijk te behandelen en deze niet met derden (niet-medici) of via sociale media te delen, of op sociale media en andere media mededelingen over de inhoud te doen. Zo zorgen we er samen voor dat dit overleg mogelijk is.*

Download van SWAB.nl | 2026-10-30 01:11